

gende for Høavlen, selv om Oversvømmelsen kommer, før Høslætten begynder, thi da afsætter Saltvandet Slik, saa at Høet væsentligt forringes og næsten bliver ubrugeligt. Og sker det, efter at Græsset er slaaet løs, og det ligger som Hø, flyder det bort ved Oversvømmelsen. Men disse Sommervandfloder komme dog, som sagt, kun sjældent, maaske hver 4de, 5te, 6te Aar, hvorimod Oversvømmelser i Regelen komme lidt senere paa Aaret, idet de begynde i August—September Maaned, naar Jorderne anvendes til Græsning. Græsningen er af den Beskaffenhed, at Kreaturer ligefrem fedes paa disse Jorder. Der kommer paa denne Tid meget hyppigt Oversvømmelser, og da maa Kreaturerne bort, ikke blot for at undgaa Faren for at drukne, men ogsaa fordi det Ferskvand, de skulde drikke, blandes med Salt, og Græsset bliver ubrugeligt. Derfor er et Dige af meget stor Betydning. Noget lignende gælder den Strækning, der her omhandles, og jeg kan derfor ud fra den praktiske Erfaring, jeg har vundet paa en Ejendom, der ligger under ganske samme Forhold, kun paa det varmeste anbefale, at Digeanlægget finder Sted, hvorimod jeg, som jeg allerede har antydnet, holder mig retiré overfor Spørgsmaalet om en almindelig Afvandingsluse eller en Kammerluse. Det forekommer mig i alt Fald, at det vil være et af de Spørgsmaal, som særlig vil ligge for til Behandling i det Udvalg, som allerede den ærede første Taler antydede vilde blive nedsat. Dermed er jeg færdig med de Par Ord, jeg vilde sige, hovedsagelig kun for at fremføre de praktiske Erfaringer, jeg har gjort vedrørende dette Spørgsmaal.

Villars Lunn: I Modsætning til, hvad vi hørte af det ærede Medlem, der nu satte sig, vil jeg paa det mest indtrængende anbefale Landstinget at slutte sig til Tanken om en Kammerluse for derved positivt at udtale, at man er villig til at støtte Ribe By. Man præjudicerer jo intet dermed, thi man udtaler jo ikke dermed, at man har i Sinde at skride til positive Foranstaltninger, men udtaler kun ved denne Lejlighed, at man er villig til at støtte Ribe By, og at man ikke, hvis det, hvorigennem man kunde støtte Ribe By, var Anlægget af en Kammerluse, vil fordyre Sagen ved, at denne først senere skal anlægges. Der spares 55,000 Kr. ved at skride til Anlægget nu, og det synes jeg er en Sum, man ogsaa kan tage i Betragtning, saaledes at det alt vel overvejet fore-

kommer mig, at Landstinget bør være Folketinget taknemmeligt, fordi det har indsat denne Bestemmelse i Lovforslaget for derved at ytre sin Villighed til at støtte Ribe By, hvor det kan gøres. Forholdet er jo nemlig dette, at man i mange Aar har lovet Ribe By direkte og indirekte Støtte, og man har egentlig aldrig opfyldt noget af det. Det er saa, at sige Folketret, at Samfundet støtter de svagest stillede Samfundsmedlemmer, og det er gjort gældende i dansk Lovgivning, at Samfundet, Sognet, Amtet eller Staten bør støtte de vanskeligst stillede i respektive Sognet, Amtet og Statssamfundet. Det siges f. Eks. i Landkommunalloven, at Amtet har Ret og Pligt til at støtte ~~de~~ og fjerne Distrikter ved særlige Tilskud. Denne Tanke er saa absolut anvendelig overfor Ribe By, fordi Ribe By ved Fredsslutningen i 1864 blev stillet saa ulykkeligt, som den blev. Man maa erindre, at Ribe havde et stort Opland, og at dette blev afskaaret, fordi man fandt det statstjenligt for Kongeriget Danmark at udveksle dette Opland, der laa Sonden for Ribe, og som altsaa kom til at tilhøre Tyskland, med 8 Sogne, der ligge Sonden for Kolding ovre paa Østsiden. Derved blev Ribe By afskaaren fra den store Del af sit hidtidige Opland. Senere kom der en anden Statsforanstaltning til, som yderligere ulykkeliggjorde Forholdet, nemlig den, at man anlagde den jydske Tværbane fra Lunderskov til Esbjerg i umiddelbar Nærhed af Ribe, men dog saa langt fjernet fra den, at de Statsbanestationer, som man anlagde Nord for Ribe, kunde forvandle sig til Byer og undrage Ribe den Part af Oplandet, som var bleven tilbage, og som laa Nord for Byen. Derfor finder jeg, at det maa kaldes Ret og Skel, at man gør for Ribe By, hvad man kan, og at det danske Samfund gør for Ribe By, hvad der kan udtænkes. Jeg tror, at der alle Dage ogsaa har været Villighed til at gøre det, men at man ikke har kunnet komme overens, ikke har kunnet udfinde Foranstaltninger, som have kunnet hjælpe noget væsentligt. Det reelle i Sagen er jo det, at der hidtil intet som helst alvorligt er sket, saa jeg synes ikke, det er for meget, at man, naar man nu til Fordel for disse 1,300—1,400 Tdr. Land, der ligge omkring Ribe og til Dels ejes af Ribe, vil bekoste et Havdige eller støtte Ejerne i at anlægge et saadant, der kan forøge den landbrugslige Ydelse af dette Areal, saa ogsaa indretter den paatænkte Sluse saaledes, at den kan tillade at forvandle Ribe Aa til et Sejlløb, det, som Ribe By